

PROGRAMACIÓN DOCENTE DE “TÉCNICA VOCAL II”
CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DE A CORUÑA
TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLO DECRETO 163/2015 DO 29 DE OUTUBRO)

(En base aos posibles escenarios que puideran darse debidos á situación actual e á evolución da pandemia do COVID 19, preséntanse tres posibilidades para afrontar esta disciplina: Presencial, Semipresencial e Non presencial, indicándose na programación nos apartados aos que lle afecta).

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN										
DISCIPLINA TÉCNICA VOCAL II										
ESPECIALIDADE:	Pedagogía				ITINERARIOS:	Xeral e da linguaxe musical				
CARÁCTER:	Obrigatoria				TIPO DE CLASE:	COLECTIVA				
DEPARTAMENTO:	Canto				XEFE DE DPTO.:	M ^a Teresa Bárbara Criado				
CURSOS	1º curso	2º curso	3º curso	4º curso	COORDINADOR/A DA DISCIPLINA:	Noa Outomuro González				
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais:	1 h
ECTS/CUAD.		3							Observacións:	
DOCENTES:	NOME E APELIDOS				EMAIL/TEL/WEB		TITORÍA			
	Noa Outomuro González				noa_gg10@hotmail.com		Luns 14:00 a 14:30 Mércores 14:30 a 15:00			

2. DESCRITOR E COMPETENCIAS	
DESCRITOR: Adquisición de técnica vocal básica. Nocións de hixiene vocal e coñecemento das clasificacións vocais. Desenvolvemento da voz no canto e na fala como instrumento no labor docente.	
COÑECEMENTOS PREVIOS: Non se requiren	
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS: A disciplina ten relación indirecta cos contidos da disciplina de formación básica Formación e Adestramento auditivo e vocal, e relacionada cos contidos da disciplina obrigatoria específica Formación e Adestramento auditivo e vocal aplicado, e a disciplina de Coro. A disciplina de Técnica Vocal debe capacitar ao alumnado para a elaboración, selección e aplicación de actividades, materiais e recursos de ensinanza/aprendizaxe vocais en función das demandas do contexto educativo, sendo versátil no dominio vocal, tanto individual como grupal.	
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:	T1 T2 T3 T4 T6 T8
COMPETENCIAS XERAIS:	X1 X3 X9 X10 X17 X21 X24
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:	EP4 EP5 EP7 EP11
<i>*Ver a listaxe e descrición de competencias no Decreto 163/2015, do 29 de outubro</i>	

3. OBXECTIVOS	
Non se considera necesario realizar distincións nos obxectivos, segundo aos diferentes tipo de ensinanzas que se puideran abarcar (Presencial, Mixta, e Non presencial) debido á versatilidade e adaptabilidade dos obxectivos, que deberán ser abarcados na súa totalidade independentemente do tipo das diferentes modalidades.	
DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Coñecer a anatomía e fisioloxía da respiración, as súas virtudes e defectos. Controlar a respiración e o apoio diafragmático-abdominal para conseguir unha correcta técnica respiratoria.	T1, T2, T6, X1, X9, X10, X21, X24, EP4, EP7, EP11
Lograr manter unha serie de hábitos beneficiosos para a súa saúde, en definitiva, para o desenvolvemento e mantemento do seu instrumento vocal.	T1, T2, T6, X1, X9, X10, X21, X24, EP4, EP7, EP11
Realizar resonancias coa voz intentando recoñecer e enviar o son correctamente a zoas de potenciación do mesmo.	T2, T3, T6, X1, X9, X10, X21, X24, EP4, EP7, EP11
Adequar as posturas corporais e o xesto ás exixencias da produción e emisión correcta dos sons cantados.	T2, T3, T6, X1, X9, X10,

	X21, X24, EP4, EP7, EP11.
Saber valorar as súas calidades e defectos co fin de poder progresar máis rápida e independentemente.	T1, T3, T4, T6, T8, X3, X9, X17, EP4, EP5, EP7, EP11
Coñecer as características básicas das voces infantís e xuvenís, así como particularidades propias durante a muda da voz, e aplicar exercicios básicos para realizar durante esas etapas.	T1, t2, T3, T4, T8, X1, X9, X10, X17, X24, EP4, EP5, EP7, EP11
Aprender a buscar ou crear vocalizacións sinxelas, con ou sen movementos asociados, aplicadas ao estudo coral e a plantexar a distribución nun ensaio de coro	T1, t2, T3, T4, T8, X1, X9, X10, X17, X24, EP4, EP5, EP7, EP11
Demostrar capacidade de improvisación e invención como ferramenta na elaboración de exercicios propios cara a súa posterior labor docente.	T2, T3, T6, X1, X9, X10, X21, X24, EP4, EP7, EP11
Potenciar o uso das TIC para favorecer o estudo persoal e independencia.	T1, T2, T3, T4, T8, X1, X10, X17, X24, EP4, EP7, EP11

4. CONTIDOS		
<p>Dado que non é posible plasmar todos os posibles escenarios que en tempo e forma se puideran presentar durante o curso académico, cada situación e caso individual analizarase de forma concreta, adaptándose ao contexto e realidade de cada alumno, buscando o xeito mais doado para as circunstancias individuais do alumnado, dependendo asemade dos medios do que dispón. Así pois, abarcarase todos os contidos da disciplina pero adaptando o medio en como levalos a cabo, mediante as aplicacións dispoñibles na aula virtual, contacto telefónico, envío de traballos, vídeos...</p>		
TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS
1.- A relaxación. Exercicios y técnicas.	- Técnicas diversas para lograr unha efectiva relaxación - Aplicación de exercicios para o coñecemento integro e parcial corporal	1
2.- A Respiración. Anatomía e fisioloxía. Mecanismos de respiración no canto	Coñecemento básico da anatomía do aparello respiratorio Coñecemento do funcionamento do aparello respiratorio e a súa aplicación práctica mediante exercicios específicos	2
3.- Hixiene vocal. O aparello fonador.	Coñecemento e práctica da técnica fonatoria para lograr unha correcta produción sonora. Hábitos correctos e beneficiosos para a correcta práctica vocal Emprego no desenvolvemento docente e na vida cotiá.	2
4.- A práctica vocal. As vocalizacións	Exercicios de vocalización en legato adecuados ó nivel e ás características da voz do alumno/a.	7
5.- A afinación e lectura a primeira vista	Habilidade necesarias para realizar unha lectura dunha obra sen necesidade de facer soar a totalidade de elementos que a completan Estratexias para saber afinar con precisión.	2
7.- As TIC e os seus beneficios no estudio.	Utilización de métodos audiovisuais diversos cara ó estudo na casa ou no centro Aplicacións das TIC na clase.	2
<p><i>*Os contidos 1 ao 4, ademais de ser tratados nunha sesión determinada, trabállanse sempre en tódalas demais, xa que conceptos como a correcta emisión e a afinación deben ser unha constante ao longo de tódolos estudos e na vida profesional do alumno/a.</i></p>		
TOTAL SESIÓNS:		16

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍA PRESENCIAL			
TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Presentación (Posta en común dos coñecementos que posúen os alumnos/as ao comezo do curso, e exposición das expectativas que teñen cara ao cuadrimestre que comeza).	1		1
Exposición maxistral (exposición teórica dos contidos a traballar durante as clases)	1		1
Exposición práctico-teórica (Exposición do traballo dos alumnos/as na aula)	4		4
Práctica individual (Tempo que os alumnos/as dedicarán á práctica vocal, en clase ou na casa)	8	30	38
Lectura guiada e comentario de fontes (preparación durante a clase do traballo encomendado)	1		1

para a seguinte sesión. Supervisión da información teórica aportada polo alumno/a con respecto a cuestións ou contidos de técnica vocal)			
Pescuda de información (tempo de pescuda de información adicional ao traballo da aula proposto).		18	18
Actividades complementarias (Asistencia a exposicións, seminarios, conferencias..., relacionados coa materia).		23	23
Titorías (atención particular aos alumnos/as)			
1. Individuais		1	1
2. De grupo		1	1
Actividades de avaliación:			
1. Probas Proba escrita sobre clasificacións vocais, e o aparello fonador Análisis de cancións infantís, aplicación prácticas e métodos de aprendizaxe. Exercicios vocais có suficiente control técnico	1	1	1
2. Revisión de probas		1	1
TOTAL HORAS:			90

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍA SEMI PRESENCIAL

A metodoloxía e planificación docente Semipresencial adaptárase de forma flexible e individualizada dependendo de cada unha das posibles situacións (confinamento de alumnado por enfermidade, por contacto directo con persoas contaxiadas, confinamento de alumnado e profesorado...), adecuando a cantidade de horas que non poidan darse de xeito presencial. Utilizaranse os medios telemáticos, plataformas educativas, Aula virtual do centro, videochamadas, e todos os medios que se consideren oportunos para garantir a atención do alumnado e a continuidade do proceso de ensinanza-aprendizaxe de xeito Semipresencial.

Asemade, no caso de ausencia de profesorado por mor de necesidade de confinamento ao ter sido contacto dalgunha persoa con proba positiva no Covid, habilitarase o xeito de que o alumnado poida asistir ás clases desde a aula destinada a tal fin, nos termos e condicións que o centro teña a determinar.

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Presentación (Posta en común dos coñecementos que posúen os alumnos/as ao comezo do curso, e exposición das expectativas que teñen cara ao cuadrimestre que comeza).	1		1
Exposición maxistral (exposición teórica dos contidos a traballar durante as clases)	1		1
Exposición práctico-teórica (Exposición do traballo dos alumnos/as na aula ou mediante a Aula virtual)	3	1	4
Práctica individual (Tempo que os alumnos/as dedicarán á práctica vocal, en clase ou na casa)	7	31	38
Lectura guiada e comentario de fontes (preparación durante a clase do traballo encomendado para a seguinte sesión. Supervisión da información teórica aportada polo alumno/a con respecto a cuestións ou contidos de técnica vocal)	1		1
Pescuda de información (tempo de pescuda de información adicional ao traballo da aula proposto).		18	18
Actividades complementarias (Asistencia a exposicións, seminarios, conferencias..., relacionados coa materia).		23	23
Titorías (atención particular aos alumnos/as)			
1. Individuais		1	1
2. De grupo		1	1
Actividades de avaliación:			
1. Probas Proba escrita sobre clasificacións vocais, e o aparello fonador Análisis de cancións infantís, aplicación prácticas e métodos de aprendizaxe. Exercicios vocais có suficiente control técnico	1	1	1
2. Revisión de probas		1	1
TOTAL HORAS:			90

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍA NON PRESENCIAL

Utilizaranse os medios telemáticos, plataformas educativas, Aula virtual do centro, videochamadas, e todos os medios que se consideren oportunos para garantir a atención do alumnado e a continuidade do proceso de ensinanza-aprendizaxe de xeito Non presencial.

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Presentación (Posta en común dos coñecementos que posúen os alumnos/as ao comezo do curso, e exposición das expectativas que teñen cara ao cuadrimestre que comeza).		1	1
Exposición maxistral (exposición teórica dos contidos a traballar durante as clases)		1	1
Exposición práctico-teórica (Exposición do traballo dos alumnos/as na aula)		4	4
Práctica individual (Tempo que os alumnos/as dedicarán á práctica vocal, en clase ou na casa)		38	38
Lectura guiada e comentario de fontes (preparación durante a clase do traballo encomendado para a seguinte sesión. Supervisión da información teórica aportada polo alumno/a con respecto a cuestións ou contidos de técnica vocal)		1	1
Pescuda de información (tempo de pescuda de información adicional ao traballo da aula proposto).		18	18
Actividades complementarias (Asistencia a exposicións, seminarios, conferencias..., relacionados coa materia).		23	23
Tutorías (atención particular aos alumnos/as)			
1. Individuais		1	1
2. De grupo		1	1
Actividades de avaliación:			
1. Probas Proba escrita sobre clasificacións vocais, e o aparello fonador Análisis de cancións infantís, aplicación prácticas e métodos de aprendizaxe. Exercicios vocais có suficiente control técnico		1	1
2. Revisión de probas		1	1
TOTAL HORAS:			90

6. AVALIACIÓN PRESENCIAL			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
Seguimento do rendemento do alumno (Caderno do profesor)	<ul style="list-style-type: none"> . Asistir ás clases con regularidade e puntualidade . Amosar unha actitude positiva e interese pola disciplina. . Aplicar unha correcta hixiene vocal, con hábitos beneficiosos para a súa saúde. . Mostrar un control da respiración para unha correcta técnica vocal, na fala e no canto. . Saber manter unha correcta posición corporal durante a realización dos diferentes exercicios propostos na clase. . Demostrar o coñecemento do aparello fonador, así como os hábitos beneficiosos para o mantemento dunha boa saúde vocal. 	Todas a enumeradas para o cuadrimestre	60%
Proba práctica, coa realización de exercicios diversos de vocalización comprobando o nivel adquirido polo alumno/a; e dun análise dunha partitura proposta con achegas de exercicios vocais para o seu estudo.	<ul style="list-style-type: none"> . Demostrar dominio suficiente do aparello fonador e as súas implicacións durante a realización de diversos exercicios vocais. . Controlar a respiración e o apoio diafragmático-abdominal para conseguir unha correcta técnica respiratoria. . Demostrar un coñecemento e práctica da técnica vocal para lograr unha correcta produción sonora. . Amosar coñecemento suficiente das clasificacións vocais, así como do seu tratamento na ensinanza da linguaxe musical . Amosar autonomía suficiente no análise de partituras vocais e métodos da linguaxe 	Todas a enumeradas para o cuadrimestre	40%

	musical, na elaboración de exercicios vocais óptimos que faciliten ao alumnado o seu aprendizaxe.		
6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)			
Proba práctica coa realización de exercicios diversos de vocalización comprobando a boa posta en práctica da técnica vocal (posición, relaxación, respiración e fonación).	. Demostrar dominio suficiente do aparello fonador e as súas implicacións durante a realización de diversos exercicios vocais. . Controlar a respiración e o apoio diafragmático-abdominal para conseguir unha correcta técnica respiratoria. . Demostrar un coñecemento e práctica da técnica vocal para lograr unha correcta produción sonora.	Todas a enumeradas para o cuadrimestre	50%
Proba escrita sobre os contidos relacionados co aparello fonador, as súas partes e funcionamento, sobre as clasificacións vocais, adultas, infantís e xuvenís. Asemade, análise dunha partitura coral e/ou dunha lección de linguaxe musical, con achegas de exercicios vocais para o seu estudo	. Amosar coñecemento suficiente das clasificacións vocais, así como do seu tratamento na ensinanza da linguaxe musical . Amosar autonomía suficiente no análise de partituras vocais e métodos da linguaxe musical, na elaboración de exercicios vocais óptimos que faciliten ao alumnado o seu aprendizaxe.	Todas a enumeradas para o cuadrimestre	50%
6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (PERDA AVALIACIÓN CONTINUA)			
Mais de catro faltas de asistencia á clase implicarán a perda de avaliación continua, tendo que someterse o alumno/a ao procedemento de avaliación alternativa.			
Proba práctica coa realización de exercicios diversos de vocalización comprobando a boa posta en práctica da técnica vocal (posición, relaxación, respiración e fonación). (Envío mediante gravación)	. Demostrar dominio suficiente do aparello fonador e as súas implicacións durante a realización de diversos exercicios vocais. . Controlar a respiración e o apoio diafragmático-abdominal para conseguir unha correcta técnica respiratoria. . Demostrar un coñecemento e práctica da técnica vocal para lograr unha correcta produción sonora.	Todas a enumeradas para o cuadrimestre	50%
Realización dun traballo escrita sobre os contidos relacionados coa materia.	. Amosar coñecemento suficiente das clasificacións vocais, así como do seu tratamento na ensinanza da linguaxe musical . Amosar autonomía suficiente no análise de partituras vocais e métodos da linguaxe musical, na elaboración de exercicios vocais óptimos que faciliten ao alumnado o seu aprendizaxe.	Todas a enumeradas para o cuadrimestre	50%
6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA			
Proba práctica coa realización de exercicios diversos de vocalización comprobando a boa posta en práctica da técnica vocal (posición, relaxación, respiración e fonación). (Envío mediante gravación)	. Demostrar dominio suficiente do aparello fonador e as súas implicacións durante a realización de diversos exercicios vocais. . Controlar a respiración e o apoio diafragmático-abdominal para conseguir unha correcta técnica respiratoria. . Demostrar un coñecemento e práctica da técnica vocal para lograr unha correcta produción sonora.	Todas a enumeradas para o cuadrimestre	50%
Realización dun traballo escrita sobre os contidos relacionados coa materia.	. Amosar coñecemento suficiente das clasificacións vocais, así como do seu tratamento na ensinanza da linguaxe musical . Amosar autonomía suficiente no análise de partituras vocais e métodos da linguaxe musical, na elaboración de exercicios vocais óptimos que faciliten ao alumnado o seu	Todas a enumeradas para o cuadrimestre	50%

	aprendizaxe.		
--	--------------	--	--

Para a poder optar á Matrícula de Honra, o alumnado deberá obter cunha cualificación de sobresainte na disciplina. O/a profesor/a da do/a alumno/a comunicará ao departamento ao do final da semana dos exames. Os/as alumnos/as deberán realizar unha proba deseñada polo departamento a tal fin, cunha convocatoria específica para o mesmo, e que non excederá na súa totalidade dos 30 minutos de duración.

6. AVALIACIÓN SEMI PRESENCIAL			
A avaliación, ao igual que na ensinanza presencial, será xusta e obxectiva, utilizando ferramentas de avaliación adaptadas as diferentes circunstancias ou escenarios que poidan darse; así pois, empregaranse os medios telemáticos necesarios, a través da aula virtual, e incluso, de ser preciso, cambiando as audicións por gravacións enviadas polo alumnado, ou mediante utilización en directo a través de plataformas virtuais; todo isto, adaptado ás circunstancias particulares de cada alumno/a e aos medios do que dispón.			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
Seguimento do rendemento do alumno (Caderno do profesor ou Aula virtual)	<ul style="list-style-type: none"> . Asistir ás clases con regularidade e puntualidade . Amosar unha actitude positiva e interese pola disciplina. . Aplicar unha correcta hixiene vocal, con hábitos beneficiosos para a súa saúde. . Mostrar un control da respiración para unha correcta técnica vocal, na fala e no canto. . Saber manter unha correcta posición corporal durante a realización dos diferentes exercicios propostos na clase. . Demostrar o coñecemento do aparello fonador, así como os hábitos beneficiosos para o mantemento dunha boa saúde vocal. 	Todas a enumeradas para o cuadrimestre	60%
Proba práctica, coa realización de exercicios diversos de vocalización comprobando o nivel adquirido polo alumno/a; e dun análise dunha partitura proposta con achegas de exercicios vocais para o seu estudo.	<ul style="list-style-type: none"> . Demostrar dominio suficiente do aparello fonador e as súa implicacións durante a realización de diversos exercicios vocais. . Controlar a respiración e o apoio diafragmático-abdominal para conseguir unha correcta técnica respiratoria. . Demostrar un coñecemento e práctica da técnica vocal para lograr unha correcta produción sonora. . Amosar coñecemento suficiente das clasificacións vocais, así como do seu tratamento na ensinanza da linguaxe musical . Amosar autonomía suficiente no análise de partituras vocais e métodos da linguaxe musical, na elaboración de exercicios vocais óptimos que faciliten ao alumnado o seu aprendizaxe. 	Todas a enumeradas para o cuadrimestre	40%
6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA			
Proba práctica coa realización de exercicios diversos de vocalización comprobando a boa posta en práctica da técnica vocal (posición, relaxación, respiración e fonación). (Envío mediante gravación)	<ul style="list-style-type: none"> . Demostrar dominio suficiente do aparello fonador e as súa implicacións durante a realización de diversos exercicios vocais. . Controlar a respiración e o apoio diafragmático-abdominal para conseguir unha correcta técnica respiratoria. . Demostrar un coñecemento e práctica da técnica vocal para lograr unha correcta produción sonora. 	Todas a enumeradas para o cuadrimestre	50%
Realización dun traballo escrita sobre os contidos relacionados coa materia.	. Amosar coñecemento suficiente das clasificacións vocais, así como do seu	Todas a enumeradas para o cuadrimestre	50%

	tratamento na ensinanza da linguaxe musical . Amosar autonomía suficiente no análise de partituras vocais e métodos da linguaxe musical, na elaboración de exercicios vocais óptimos que faciliten ao alumnado o seu aprendizaxe.		
--	--	--	--

6. AVALIACIÓN NON PRESENCIAL

A avaliación, ao igual que na ensinanza presencial, será xusta e obxectiva, utilizando ferramentas de avaliación adaptadas as diferentes circunstancias ou escenarios que poidan darse; así pois, empregaranse os medios telemáticos necesarios, a través da aula virtual, e incluso, de ser preciso, cambiando as audicións por gravacións enviadas polo alumnado, ou mediante utilización en directo a través de plataformas virtuais; todo isto, adaptado ás circunstancias particulares de cada alumno/a e aos medios do que dispón.

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
---------------------------	-------------------------	------------------------	-------------

6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA

6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)

Seguimento do rendemento do alumno (Aula virtual, e/ou outros medos telemáticos)	<ul style="list-style-type: none"> . Asistir ás clases con regularidade e puntualidade . Amosar unha actitude positiva e interese pola disciplina. . Aplicar unha correcta hixiene vocal, con hábitos beneficiosos para a súa saúde. . Mostrar un control da respiración para unha correcta técnica vocal, na fala e no canto. . Saber manter unha correcta posición corporal durante a realización dos diferentes exercicios propostos na clase. . Demostrar o coñecemento do aparello fonador, así como os hábitos beneficiosos para o mantemento dunha boa saúde vocal. 	Todas a enumeradas para o cuadrimestre	60%
Proba práctica, coa realización de exercicios diversos de vocalización comprobando o nivel adquirido polo alumno/a; e dun análise dunha partitura proposta con achegas de exercicios vocais para o seu estudo.	<ul style="list-style-type: none"> . Demostrar dominio suficiente do aparello fonador e as súa implicacións durante a realización de diversos exercicios vocais. . Controlar a respiración e o apoio diafragmático-abdominal para conseguir unha correcta técnica respiratoria. . Demostrar un coñecemento e práctica da técnica vocal para lograr unha correcta produción sonora. . Amosar coñecemento suficiente das clasificacións vocais, así como do seu tratamento na ensinanza da linguaxe musical . Amosar autonomía suficiente no análise de partituras vocais e métodos da linguaxe musical, na elaboración de exercicios vocais óptimos que faciliten ao alumnado o seu aprendizaxe. 	Todas a enumeradas para o cuadrimestre	40%

6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA

Proba práctica coa realización de exercicios diversos de vocalización comprobando a boa posta en práctica da técnica vocal (posición, relaxación, respiración e fonación). (Envío mediante gravación)	<ul style="list-style-type: none"> . Demostrar dominio suficiente do aparello fonador e as súa implicacións durante a realización de diversos exercicios vocais. . Controlar a respiración e o apoio diafragmático-abdominal para conseguir unha correcta técnica respiratoria. . Demostrar un coñecemento e práctica da técnica vocal para lograr unha correcta produción sonora. 	Todas a enumeradas para o cuadrimestre	50%
---	---	--	-----

Realización dun traballo escrita sobre os contidos relacionados coa materia.	. Amosar coñecemento suficiente das clasificacións vocais, así como do seu tratamento na ensinanza da linguaxe musical . Amosar autonomía suficiente no análise de partituras vocais e métodos da linguaxe musical, na elaboración de exercicios vocais óptimos que faciliten ao alumnado o seu aprendizaxe.	Todas a enumeradas para o cuadrimestre	50%
--	--	--	-----

7. ALUMNADO CON NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS	
DESCRICIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
*	*
No presente curso académico non hai alumnado da especialidade que precise pautas por necesidades educativas especiais.	

7. ALUMNADO CON NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS	
DESCRICIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
*	*
No presente curso académico non hai alumnado da especialidade que precise pautas por necesidades educativas especiais.	

8. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS
Ademais de diferentes métodos actualizados de linguaxe musical e de ensinanza coral, son recomendables os seguintes libros de consulta:
Allió, Miriam: <i>Los espacios de la voz, Reflexiones sobre la voz</i>
Bustos, Inés: <i>Trastornos de la voz en edad escolar</i> . Edit. Aljibe
Bustos, Inés: <i>La voz</i> . Edit. Paidotribo
De Mena, Ana: <i>Educación de la voz</i> . Edit. Aljibe
Jackson Menaldi, Cristina: <i>La voz normal</i> . Edit. Médica hispanoamericana
Navarro, Collar e Molina: <i>Coro, enseñanzas profesionales</i> . Edit: Enclave creativa
Quiñones, Carmen: <i>Programa para la prevención y el cuidado de la voz</i> . Edit. Praxis
Regidor, Ramón: <i>La clasificación de la voz</i> . Real Musical